

sednik rdeče španske vlade Largo Cabalero poslal generalu Francu prošnjo za izročitev Madrida. Franco bi mu naj bil odgovoril, da on ne zahteva samo Madrida, ampak tudi izročitev vseh rdečih sil z raznih bojišč, šele na to bi bil pripravljen, da konča meščansko vojno. Na fronti pri Madridu je nacionalistična kolona,

ki je bila pri Maranozi, zavzela Cobertero in sedaj gospodari nad vsem odsekom ob obali reke Manzanares. Nacionalisti so zasedli tudi velik del ceste, ki vodi proti Valenciji. Madrid vežejo sedaj z ozadjem proti Valenciji samo še drugoredne ceste. Te ceste pa so zaradi slabega vremena v zelo slabem stanju.

Papeževa obletnica. Sv. Oče Pij XI. je 31. maja 1936 stopil v osemdeseto leto življenja. Visoka starost, ki je dvojno breme, ako na njem leži tako visoko dostojanstvo, kakor je papeško. Veliki duševni in telesni naporji so izpodkopali papežovo zdravje. Že je smrt stegovala svojo koščeno roko po njem, pa so ga rešile molitve vesoljnega katoliškega sveta. Od 6. februarja (15. obletnice njegove izvolitve za papeža) do 12. februarja (15. obletnice njegovega kronanja) je ves kulturni svet se približal sv. Očetu s svojimi čestitkami in željami za zdravje in božji blagoslov njegovemu delu. 25 letnica kronanja se je po vsej naši škofiji obhajala z velikimi slovesnostmi. V Mariboru je bila v stolni cerkvi 14. II. ob 10. uri dogodka primerna pridiga in nato sv. maša, ki jo je daroval prevz. g. škof dr. Tomažič kot prošnjo in zahvalo za delovanje papeža Pija XI. in hkrati na spravo in zadoščenje za nečuvno izzivanje brezbožnikov, ki so se te dni zbrali v Moskvi v protest proti lepo uspelemu evharističnemu kongresu v Manili in da organizirajo svetovno brezbožniško propagando. Verniki so napolnili prostrano cerkev ter se potem udeležili zunanje papeževe proslave, ki se je vršila v veliki dvorani Uniona s prav lepim programom. Verniki lav. škofije združujejo svoje želje v molitev: »Gospod, ohrani svojega služabnika papeža Pija XI.«

Papežev zastopnik v Manili. V dobi od 2. do 7. februarja se je vršil 33. mednarodni evharistični kongres v Manili, glavnem mestu Filipinskega otočja (vzhodno od Zadne Indije, južno od Japonske v Velikem ali Tihem oceanu). Kot papežev legat (zastopnik) se je kongresa udeležil kardinal nadškof Dougherty iz Filadelfije (v Zedinjenih državah Sev. Amerike), ki je star 72 let. Da je papeževa odločitev padla nanj, je razlog v tem, ker je bil Dougherty od l. 1903 do 1915 škof na Filipinih ter prav dobro pozna razmere na tem prostranem otočju. Peljal se je na Filipine na velikem italijanskem parobrodu »Conte Rosso«. Z njim so se peljali tudi trije poljski škofje (med njimi nadškof knez Sapieha iz Krakova) in predsednik mednarodnega odbora evharističnih kongresov škof Heylen iz Namurja v Belgiji, ki je svojo 81letnico (rojen 5. II. 1856) praznoval na kongresu v Manili. Na potu se je kardinal-legat Dougherty ustavil v mestu Port Saidu ob vходу v Sueški kanal, kjer ga je pričakovalo mnogoštevilno zastopstvo škofov z bližnjega Vzhoda. V njihovi navzočnosti in ob zastopstvu svetnih oblasti je kardinal legat blagoslovil novo prestolno cerkev, posvečeno Mariji, Kraljici sveta. Drugi slovesni sprejem so priredili kardinalu-

legatu katoličani v Bombay-u (pomorskem mestu ob zapadni obali Prednje Indije). V tem mestu se je pridružil g. kardinalu barski nadškof Dobrecič, ki je zastopal na evharističnem kongresu v Manili jugoslovanske škofo in katoličane. Nad vse slovesen in prisrčen pa je bil sprejem kardinala legata v Manili dne 1. februarja. V pristanišču je bilo zbranih na stotine ladij v slovesnem okrasju. Guverner Manile in predstavniki oblasti so se peljali kardinalu nasproti v ladji, ki je bila okrašena s filipinskimi in papeževimi barvami. Na kopnem je pozdravil kardinala-legata predsednik republike, obdan od civilnih in vojaških dostojanstvenikov. Ogromna množica je kardinalu-legatu vzklikala navdušene pozdrave. Evharistični kongres, ki so se ga udeležili po večini katoličani z otočja Tihiga oceana, Kitajske, Japonske, Indije in Avstralije, pa tudi od drugod, je potekel prav veličastno. Najbolj slovesna je bila evharistična procesija ob zaključku, kateri je prisostvovalo bodisi v sprevodu bodisi v špalirju pol milijona ljudi; udeležila se je procesije, ki je trajala pozno v noč, filipinska vlada, vsi vojaški in civilni dostojanstveniki in 34 tujih zastopstev. Po končani procesiji je ljudstvo v globoki tišini poslušalo besede bolnega sv. Očeta, ki je po radiu nagovoril udeležence evharističnega kongresa ter jim dal svoj blagoslov.

Umrl resnicoljuben učenjak. To je dr. Jožef Pekar, vseučiliški profesor v Pragi, vodilni češki zgodovinar, ki je umrl 23. januarja t. l. Rojen je bil l. 1870 ter l. 1901 prišel kot profesor v Prago. Dr. Pekar je bil velik znanstvenik ter mož najodločnejšega resnicoljublja. Ni mogel mirno gle-

Nesreče.

V kopalni banji zadet od srčne kapi. V kopalnišču državne železniške delavnice v Mariboru v Frankopanovi ulici se je zgodila te dni smrtna nesreča. Kopat se je prišel 84letni upokojeni mizar državnih delavnic Ivan Mraz z Betnavske ceste. Ker ni bilo starca dalje časa iz kabine in se tudi ni odzval na trkanje, so kabino nasilno odprli in so ga našli v banji mrtvega — zadetega od srčne kapi.

Smrtna žrtev igranja z dviganjem. V neki mariborski gostilni v Mlinski ulici so se zabavali na ta način, da so dvigali moški eden drugega. Nekdo je dvignil tudi 33letnega brivskega mojstra Oskarja Marko s Koroške ceste. Po dvigu ga je spustil tako nerodno na tla, da si je zlomil hrbtenico in je umrl kmalu za tem v mariborski bolnici.

Posebna smola ga spremlja. Posebna smola zasleduje ter spremlja brodarja Rotnerja po domače Pongraca v Rušah.

dati, kako so liberalni in socialistični zgodovinarčki gromadili cele kupe laži na katoliško cerkev. Odločno je vstal proti takšnim lažem ter z neovrgljivimi dokazi pomogel zgodovinski resnici do zmage. V svojem obširnem, 4 velike zvezke obsegajočem delu o voditelju husitizma »Janu Žižki« (1927—1931) je pobil lažnjive trditve čeških svobodomislecev, da pomenja Hus (krivovorec in odpadnik od katoliške cerkve, ki ga je dal nemški cesar v mestu Kostnici l. 1415 zažgati) in njegov pokret junaško dobo češke zgodovine. Dokazal je, da ima ta pokret bolj značaj žaloigre ter je pogubonosno vplival na razvoj in bodočnost češkega naroda. L. 1929 o priliki 1000 letnice mučeniške smrti sv. Vaclava, kneza in ustanovitelja češke države, je izdal delo, v katerem je obrazložil velik pomen sv. Vaclava za češki narod. Zvest svojim načelom je dr. Pekar tudi v dobi najstrupenejšje gonje zoper katolicizem stal zvesto ob strani katoliške cerkve. Bil je eden izmed prvih predstavnikov znanosti med čehoslovaškim narodom.

Duhovne vaje za fante v domu presv. Srca v Mariboru, Levstikova ulica 29, bodo od 20. do 24. februarja. Celotna vzdrževalnina znaša 50 D. Začetek je prvega dne ob sedmih zvečer, sklep zadnjega dne zjutraj. Vsak udeleženec se mora vsaj tri dni pred tečajem prijaviti.

Dne 9. t. m. v noči ga je napadel v broderski hišici neznanec in ga je hudo obdelal. Seve se mu je postavil dobri Pongrac v bran, ker sicer bi se mu bilo še hujše godilo. Napadalec je moral slednjič pobegniti, pač pa je pustil v koči klobuk in po tem ga že bodo izsledili orožniki. Pomilovanja vredni Pongrac je že bil trikrat okraden in ob vse prihranke. Samo enkrat je dobil del ukradene svote nazaj.

Za 70.000 Din oškodovan po požaru. V Starem Logu pri Pragerskem je upepelil nočni požar pet gospodarskih prituklin posestniku Blažu Faležu. Zgorelo je razno gospodarsko orodje, krma ter živila. Rešili so samo živino. Škoda znaša okrog 70.000 Din.

Posestniki zgorelo gospodarsko poslopje. V Morju pri Framu je zgorelo gospodarsko poslopje posestnici Tereziji Jerič.

Z maškeradnega obhoda v smrt. Ko so šli ljudje na pepelnično jutro iz Dornove v Ptuj, so našli v jarku ob državni cesti mlajšega moškega mrtvega. Poklicani orožniki so prepoznali v mrtvem 24letnega čevljarskega pomočnika Franca Postraka iz Budine. Postrak se je podal na pustni dan v družbi več fantov iz Budine

70letni jubilej je dosegel 12. februarja g. Anton Lajšič, župnik pri Sv. Martinu pri Vurbergu.

ter Spuhlje v maškarnem pohodu v Dornovo. Maškorkci so popivali in so se vračali pozno zvečer pijani proti domu. Med potjo je postalo Postraku tako slabo, da ni mogel več iti. Njegovi prijatelji so ga vlekli nekaj časa seboj, vendar se je Postrak zgrudil in je lepo prosil, naj ga pustijo na miru, da se bo prespal. Tovariši so bili prepričani, da je čevljar pijan in so ga pustili v občestnem jarku, kjer ga je najbrž zadela kap. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Rogoznico, kjer je bilo sodno razteleseno.

Iz Mehike v Kalifornijo pregnani predsednik Calles čaka v prognanstvu na zlom mehikanskega režima, da bi se zopet vrnil na prejšnji krvniški in trinoški prestol.

Mussolinijev starejši sin Vittorio, ki je letalski podporočnik, se je poročil te dni v Rimu z gospodnjo Orsalo Buvoli.

Od avtomobila smrtno povožen berač. Anton Ulaga, trgovec v Celju, se je peljal z avtomobilom iz Celja v Konjice. Med Frankolovem in Konjicami mu je prišel nasproti kakih 70 let star berač, ki je v očigled avtomobilu križal cesto sem ter tja. Trgovec je sicer zavrl avto, vendar je zadela svetilka avtomobila starca v sence in mu zdrobila senčno kost. Berač se je zgrudil in je podlegel v 10 minutah hudi poškodbi. Ulaga je obvestil o nesreči žandarje. Komisija je ugotovila, da avtomobilista ne zadene nobena krivda.

Ogenj uničil gospodarsko poslopje. Požar je izbruhnil 8. februarja zvečer pri posestniku Antonu Štineku po domače pri Kunu v št. Vidu nad Valdekom. Pogorelo je gospodarsko poslopje, iz katerega so otehi samo živino. V nevarnosti je bila cerkev, župnišče in župnijsko gospodarsko poslopje. Škoda je malenkostno krita z zavarovalnino. Vzrok požara še ni pojasnjen.

Mlin na Muri zgorel. Nočni požar je uničil Mariji Jurkovič v Hrastju Mota mlin na Muri. Velika lesena stavba z opremo je zgorela do tal. Škoda je tem bolj občutna, ker je nabavila lastnica pred kratkem za mlin novi valjar, ki je

Leninova vdova Krupskaja, koje ime spravlja časopisje dnevno v zvezo z zadnjim in prihodnjim procesom v Moskvi.

Orjaški kip angleške kraljice Viktorije ob blafrlarskem mostu v Londonu so morali nekoliko prestaviti radi prometno-tehničnih del.

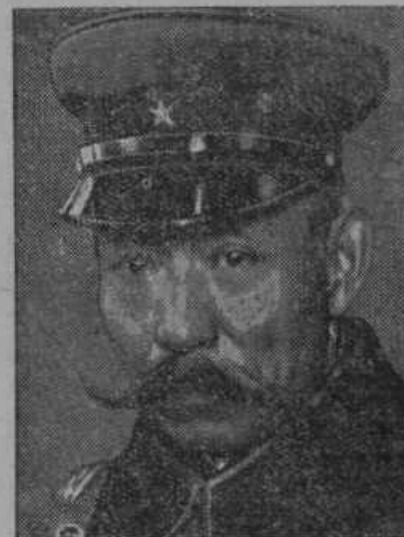

G. đekan A. Podvinski je obhajal 70letnico dne 13. t. m.

tudi postal žrtev najbrž podtaknjenege požara.

Pravočasno udušen ogenj. V Policah pri Gornji Radgoni je začelo na večer goreti gospodarsko poslopje vinogradnika Frica Fekonje. Domači uslužbenci so nesrečo pravočasno zapazili in ogenj zadušili.

Velik požar. V Šmartnu pri Slovenjgradcu je izbruhnil požar na imanju veleposestnika Franca Časa. Zgorelo je gospodarsko poslopje in shrambe za seno. Škoda znaša 150.000 Din. Požarno nesre-

Novi japonski ministrski predsednik general Hataji ima neprestane težave s svojo vlado.

Znani ameriški letalec polkovnik Lindbergh je na svojem poletu v Egipt in Indijo obiskal italijanskega maršala Balbo, ki je že enkrat z Italijanskimi letali preletel Atlantski Ocean in na ta način počastil svetovno razstavo v Čikag!

čo so povzročili najbrž brezposelni potepuhi, ki prenočujejo po škednjih.

Velik kozolec zgorel na sredini. V Šmartnem pri Liti je imel Pavel Knaflič, tovarnar usnja, za tovarno velik kozolec trojnik. Iz maščevanja mu je v noči neki nepridiprav polil srednji del kozolca, v katerem je bilo seno, s petrolejem in je v noči zažgal. Na pomoč pribrezeli gasilci so ogenj omejili in je zgorel samo srednji del. Škoda znaša 30.000 Din.

Nočni požar je uničil v Št. Vidu pri Ljubljani obsežno gospodarsko poslopje g. Francu Struklju, po domače pri Hruški v Gunceljah.

Po nesreči se ustrelil. V Trobendolu v župniji Sv. Rupert nad Laškimi se je pripetila zadnje dni nesreča, koje smrtna žrtev je postal 38 letni brezposelni Ivan Dojar. Kakor so pokazale okoliščine po nesreči, je moral imeti Dojar v slami skrito nabito lovsko puško. Najbrž je potegnil orožje iz slame za cevi in je na ta način sprožil petelina. Naboj je nepredvidneža zadal v trebuh in ga tako razmesaril, da je bil koj mrtev. Smrtno ponesrečeni je bil rojen v Št. Janžu pri Dravogradu in pristojen v Pameče pri Slovenjgradcu.

Z lestve omahnil in se ubil. Na Bricljev hlev v Štepanji vasi pri Ljubljani je hotel Janez Žitnik, brezposelni samski delavec. Na stopnicah je revež omahnil, padel in obležal mrtev.

Zadeta od kapi pri zvonjenju smrtne ure. Zadeta od kapi se je zgrudila mrtva pri zvonjenju smrtne ure pri podružni cerkvi ci Rozalija Upljeva, po domače Kobilarica, mežnarjeva vdova v Kresnicah v Zaslavju pri Ljubljani.

Zračna nesreča zahtevala 11 smrtnih žrtev. Veliko potniško letalo z osmimi potniki in tremi moži posadke je strmo-glavilo pri poletu v S. Francisko v Združenih ameriških državah v zaliv pri San Francisku in se je pogreznilo v morje. Nesreča se je zgodila 11. februarja. Več policijskih čolnov je iskalo aeroplan celo noč v svitu žarometov, da bi rešilo ponesrečence, a je bil ves trud zastoj. Po-

drobnosti o veliki zračni nesreči še niso dognane. Malo pred padcem je prosilo letalo brezžičnim potom, naj mu dajo signale za pristanek. Pilot je parkrat ponovil to prošnjo radio-telegrafičnim potom, čeravno je moral videti signalne luči na letališču. Naenkrat je zavil aparat v južno-zapadno smer in koj nato so čuli opazovalci glasen plusk v morje kaka 2 km od obale. Kmalu nato so že šviglili plameni iz potapljačnega se letala, kar znači, da je prišlo do padca v morje radi napake v motorjih.

Zamenjam dobro vino za rezan les, vinogradno kolje in suha bukova drva. Gnilšek, Maribor, Razlagova 25.

Razne novice.

Iz Slovenske Straže v Mariboru se poroča, da posluje njena pisarna v pondeljkih od 9. do 11. ure in v četrčkih od 11. do 12. ure dopoldne, ostale dneve pa od 4. do 5. ure popoldne (razen sobote).

Podružnica ZAKŠ v Mariboru vabi vse absolvente kmetijskih in absolventke kmetijsko-gospodinskih šol bivše Štajerske na zborovanje, ki se bo vršilo v nedeljo dne 7. marca t. l. v Mariboru. Na tem zborovanju se bomo pogovorili o potrebi ustanovitve širše podružnice ZAKŠ za ozemlje bivše Štajerske, o kmetijskih zbornicah, o vprašanju zaposlitve absolventov pri občinskih in pri kmetijsko-nadaljevalnih tečajih. Razpravljali bomo tudi o uradniškem položaju absolventov kmetijskih šol. Zborovanje je za vse absolvente in absolventke zelo važno, zato se ga vsi udeležite!

Nenavadna surovina je tisti liberalni »inteligent«, ki v »Kmetiskem listu« prodaje svoje »duhovitosti«. V zadnji številki razkazuje takele cvetke svojega besednega zaklada: Koštrun je klical v nekem podstrešju skozi luknjo na pomoč sv. Urha in nazadnje še samega črnega hudiča. Janezu Vodopivcu naj se, kadar kozla, podloži skleda, da se spozna neznosni smrad njegovega pretrganega želodca. Pri tem naj dotičnik pazi, da ga pri koz-

lanju po obrazu ne pošprica, ker je potem v nevarnosti tudi on, da bodo sami dihurji pred njim bežali! Naj nam čitatelji oprostijo, da smo te ostudne grdobije ponatisnili iz »Kmetiskega lista«. Storili smo to, da pokažemo srčno kulturo liberalnih kmetijcev, katera je vir rastoče surovosti med gotovim delom slovenske mladine.

Kaj bo z obrtniki? Naš pristaš piše: Pereče vprašanje je vprašanje podeželskih obrtnikov, obenem malih posestnikov s par orali zemlje. Živimo od našega kmeta in vživamo grenak kruh v težki konkurenci z industrijo. Imamo veliko stroškov, davčin in raznih dajatev. Rubež hodijo mesec za mescem. Gledamo, kako propada obrt in posest. Nevarnost nam preti, da postanemo žrtev nenasitnega kapitalizma, ki nas upropašča gmotno in duševno. Smo torej potrebni pomoči; zato prosimo merodajne činitele, da obračajo svojo pažnjo tudi našemu stanju, ki trpi pod težo dolgov.

Vi barvate obleke? Barva za barvanje oblek se najkomodneje dobi ali iz krep-papirja ali iz svilenega papirja. Treba je samo paziti, da kak košček papirja v tekočini ne ostane. Barva na teh papirjih namreč leži na papirju in če imate zelo dobre oči, pretrgajte svilen papir, boste ugotovili v sredini belino. Ta papir se namreč samo namoči v barvo in zato tudi na dežju ta barva takoj steče z vodo s papirja. Za razne obleke si tako lahko doma omislite barvo, ker je to najfinejša barva in kemično ne toliko škodljiva. Sicer pa vam svetujemo, da napravite najprej z enim komadom poizkus. Imeli boste tako iz starih oblek nove!

Čirilova knjižarna priporoča postne pridige Berghoff: Christus unser Leben und Vorbild, Zyklus und Fastenpredigten für unsere Zeit, kart. Din 40.--. — P. Andreas Hamerle: Herodes und sein Nachtrag, sechs Fastenpredigten und eine Karfreitagspredigt, broš. Din 17.--. — P. Bernhard Ernst Krahl: Das Hochheilige Kreuzesopfer und seine Erneuerung. Sechs Fastenpredigten und eine Karfreitagspredigt, broš. Din 14.--. — Brors: Leiden und Beten, Fastenbetachtungen, broš. Din 18.20. — Brors: Leiden und Beten, Das Gebet des Herrn, broš. Din 17.--.

Najkrajša vojna

Ob začetku petega meseca španske državljanske vojne so se spomnili angleški listi na to, da je najkrajša dosedanja vojna bila pred 40 leti. V avgustu 1896 je sultan sansibar-ski napovedal angleškemu kralju vojno. Nato je angleška križarka, ki se je mudila v bližini Sansibarja, nemudoma začela streljati na sultanovo palačo in je vrhu tega potopila edino sansibar-sko vojno ladjo. Točno 37 minut po vojni napovedi je sultan pobegnil iz palače in nad njo se je pojavila bela zastava. Tako kratke vojne ni bilo nikoli.

Povprečna brzina avtomobila

je znašala krog 1. 1890 25 km na uro. Leta 1900 so se že ponašali z naj-

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

»Zdaj pa je dovolj klepetanja,« je zarobantil krojač Murko. »Rajat pojdimo, rajat! Škoda za čas in priložnost.«

Zopet so zabrenkale citre, klarinet je zapiskal in bas je zabrundal; v divjem plesu so se sukali pari, da se je kar kadilo.

V širokem kotlu leži Kapla, precej visoko nad njo pa Šmarje. Med kapelskim trgom in šmarskimi travniki se dviga strma, gotovo svojih sto klafter visoka peč, poraščena z grmovjem, ki se proti vrhu navpično vzpenja; to so Šmarske peč. Vozna pot se jih mora na daleč ogniti; zato je po tej več ko eno uro iz Kaple do Šmarja. Kdor pa si upa po nevarni stezi čez peč, pride pol preje.

Po tej stezi je nekaj kratki šla tudi Veronika, šmarskega mežnarja nečakinja, ki je bila prav korajžno dekle. Vsak teden je morala tri ali štirikrat dol v Kaplo, da je učila dekleta šivati in vesti. Kapelski dekan Jurij je namreč iz svojega plačeval šolo in je hotel, da se dekleta naučijo tudi šivati. Ker je bila Veronika na glasu, da te reči razume, jo je dekan naprosil za učiteljico. Veronika se je rada prijavila in je »zdaj že leto dni dekleta tako lepo učila,

da so bili vsi zadovoljni. Dekleta so jo imele rade in so jo še po pouku zadrževale, da jim je kaj pripovedovala ali pa jim pomagala pri šolskih nalogah. Potem jo je še v tej ali oni hiši čakala kaka obleka, da jo je bilo treba popraviti ali kaj pošivati. Kaj čuda, da jo je imelo vse rado in tem rajši, ker ni bila samo spretna in marljiva delavka, ampak tudi prijazna, s svojim vedenjem pa in svojo odločnostjo vzgled za dekleta.

S svojo korajžo in odločnostjo se je kaj rada tudi postavila. Zato si ni dala dopovedati, če se ji je mudilo domov, da jo je udrla kar po kozji stezi čez Šmarske peč. Ko pa je šmarski mežnar, njen ujec, za to predrznost zvedel in ji je strogo prepovedal, da bi hodila po nevarni poti, se je vdala in je hodila odslej zmerom okoli po daljši.

V tej drugi reči, ki ji jo je mežnar še zabičeval, pa ga ni tako poslušala. Mežnar ji je namreč naročal, naj nikar ne ostaja tako dolgo spodaj v Kapli, temveč naj odhaja že pred mrakom, da je ne bo grede že noč lovila; kajti za dekleta je nevarno, da gre sama ponoči gor v Šmarje. Ali za te ujševne opomine se je premalo menila. Vedno zopet je obsedela v Kapli, in ni bilo redko, da se je podala proti domu šele, ko se je že zmračilo. Najrajši se ji je to pripetilo jeseni ali pozimi, ko je kratek dan.

Bilo je prvi teden v oktobru. Veronika je svojo šolo opravila, potem pa je morala še na tri kraje, ker so jo zaradi šivanja klicali. Nazadnje je šla še

— Möderl: O Haupt voll Blut und Wunden, fünf Fastenbetrachtungen, broš. Din 12.--. — Restle: Die Sünde, Fastenpredigten, broš. Din 21.--. — Gmalch: Der Unsichtbare, Fastenpredigten über den lebendigen Gott, broš. 22.--. — Storr: Rettende Liebe, sechs Fastenpredigten und eine Karfreitagspredigt über das göttliche Herz Jesu, broš. Din 20.--. — Vom Leiden Christi und der Eucharistie, Stoffsammlung für Fastenpredigten, broš. Din 33.--. — P. Clemens Gorzoka: Christ König der Gekreuzigten, sieben Fastenpredigten, broš. Din 19.--. — Storr: Erlösung, sechs Fastenpredigten und eine Karfreitagspredigt, broš. 23.--. — Lechner: Wer ist Christus?, 6 Fastenpredigten, broš. Din 10.--.

Obžalovanja vredni slučaji.

Odvržena novorojenčka so našli v Špesovem selu na Pobrežju pri Mariboru in so orožniki že tudi izsledili in ovadili sodišču nečloveško mater.

Aretacija goljufa. Zandarmerija v Pobrežju pri Mariboru je vtaknila pod ključ konjskega gonjača Jožefa Eferl iz Pobrežja. Zaprti je ogoljufal v okolici Maribora več oseb za manjše ter večje zneske. Imel je pri sebi razne dokumente. Izdajal se je za občinskega tajnika, veleposestnika, mesarja iz Krškega itd.

Več vlomov ob severni meji pri Zgor. Omureku. Iz Lokavca nam poročajo: Toliko vlomov kakor v zadnjem času ni bilo v Lokavcu in po okolici, kar pomnijo najstarejši ljudje. Pri Pošu so ukradli 4 koše čebel, nad 70 kg pšenične moke in 15 kur. Pri Golobu je zmanjkalo 1 koš čebel in vse svinjsko meso izpod podstrešja, čeravno je hiša precej visoka. Viničarju Schneiderju so odnesli tatovi meso od cele svinje. Pri Trilerju je romal z uzmoviči koš čebel in 130 kg fižola. Pri Perku je bilo pokradeno na podstrešju shranjeno meso in nekaj obleke. Pri Eberhartu so se spravili nočni tatovi nad hlapčevo imovino. Sunili so mu že bili obutev in obleko. Ko so hoteli zginiti še z uro, katero je imel pod glavo, se je prebudil in tatovi so zbežali. Orožniki so pridno na delu, a so še bila doslej vsa poizvedovanja in preiskave zaman.

Velike zaplembe tihotapskega blaga. V St. Ilju v Slov. goricah je bil zasačen tihotapec, kateremu so odvzeli 20 zavojev igralnih kart in 18.000 komadov vžigalnih kamenčkov. V Ciringu ob severni meji sta pobegnili pred graničarji dva švercarja. Eden je odvrzel zavoj, v katerem je bilo 140 zavojev igralnih kart, 214 vžigalnikov in 13.000 kamenčkov. V nahrbtniku drugega švercarja je bilo 11 kg saharina in 23 zavojev igralnih kart. V Mariboru so zaplenili financarji v kleti neke krčme na Aleksandrovi cesti 61 paketov igralnih kart.

Vlomilec, ki se je sam javil. Pri mariborski policiji se je javil te dni 41 letni pomožni delavec Avguštin Fras iz Adrijancev v Slov. goricah. Izpovedal je, da je zagrešil v zadnjem času celo vrsto vlomov po Slov. goricah samo radi tega, da bi prišel sedaj v kaznilnico, katero je zapustil na podlagi pomiloščenja 15. januarja.

Zaboden v prsa. V gostilni v Košakih pri Mariboru je napadel Franc Klobasa od Sv. Benedikta v Slov. goricah 25 letnega hlapca Štefana Kosa, ki je uslužben pri trgovcu Perku v Počehovi. Perko je dobil zabodljaj v prsa, da ima ranjena pljuča. Klobaso so orožniki zaprli.

Nezvestoba in zapravljivost žene vzrok krvavega zločina. Marko Mohorko, 37 letni delavec je bival kot najemnik v Turnišču pri Ptujju v graščinskem poslopju s svojo dve leti mlajšo ženo. Mož in žena se nista razumela in predvsem radi ženine nezvestobe in potratnosti. Mož je priden delavec, je bil skoraj vedno zunaj na delu, da bi nekaj prihranil za hujše čase. Prištedil si je že 1000 Din. Ta prihranek mu je žena izmaknila ter zapravila z drugimi. Potepala se je celo po Mariboru, odkoder se je vrnila domov 10. februarja. Samo-obešbi je razumljivo, da ji mož ni rekel hvala lepa, da si zalumpala moj s težkim delom pristradan denar. Po vrnitvi nezveste žene je prišlo med zakoncema do prepira, v katerem se je mož tako razljutil, da je zagrabil kuhinjski nož in je z

njim smrtno zabodel ženo. Po zločinu je odhitel k orožnikom in povedal, kaj je zagrešil v jezi. Truplo zaklane so spravili v mrtvašnico na Hajdino, kjer je bilo sodno razteleseno. Vsi, ki so poznali Mohorkova, trdijo, da je bila krivda nesporečna in vse obsodbe vrednega krvavega dejanja na strani žene.

Smrtno maščevanje pregnanega vlomilca. Ferdinand Šmigoc, 35letni viničar iz Rotmancev v Slovenskih goricah, je vlomil na starega leta dan v vinsko klet 70 letnega Ivana Gorjanca, posestnika v Rotmancih, ki spadajo pod Polenšak pri Ptujju. Starec in njegova žena sta vlomilca pregnala in ga tudi spoznala. Šmigoc se je bal kot predkaznovan ovadbe in je iskal prilike, da bi se pobotal z Gorjancem. Na pustni večer je prišel h Gorjancu, a je našel njegovo hišo zaprto. Z njim je bila tudi njegova žena in sta oba trkala na okna. Gospodar se je slednjič oglašil, vendar ni odprl iz strahu. Slednjič je Šmigoc s kolom vdrl vrata, se sprl z Gorjancem in ga je začel pretepati. Gorjančeva žena je še pravočasno odhitela k sinu Antonu po pomoč. Stari Gorjanc je zbežal iz hiše na dvorišče, kjer ga je Šmigoc dohitel in ga je lopnil s topim predmetom po glavi, da se je starec zgrudil, nakar je surovina zbežal. Očetu na pomoč pribrezeli sin je prenesel do nezavesti pobitega očeta v hišo in ga je pozneje prepeljal v ptujsko bolnico, kjer mu ni bilo več pomoči. Po prepeljavi iz bolnice na dom je stari umrl. Šmigoca so zaprli in je priznal zločin. Gorjančevo truplo je bilo v mrtvašnici na Polenškaku sodno razteleseno.

Podivjanost vzrok uboja. Od Sv. Jurja v Slov. goricah poročajo, da je prišlo tamkaj do uboja, katerega je povzročila z alkoholom podkurjena podivjanost. Na pustni večer se je vračal iz krčme proti domu v družbi fantov 21 letni posestnikov sin Avguštin Šauperl iz Žitenc. Med potjo so naleteli na Ignaca Šumandla, bivšega 35 letnega posestnika v Žitencih. Brez vsacega povoda se je pognal Šumandl za

na konec trga k Brezniku, kjer je bila njena učenka hudo bolna; pri tej je ostala celo uro. Tako je bilo že čisto temno, ko se je spravila na pot. Oče Breznik se je ponudil, da bi jo spremil vsaj do šmarskih travnikov, toda Veronika tega ni marala. Strahov se ne boji, je dejala, ljudi pa zdaj itak ni več in pot tudi pozna; sredi hriba pa ji bo še mesec prisvetil nasproti.

Hitro je stopila in prav kmalu je zavila v šmarski graben. Noč je bila jasna, topla; čez vrhove je pihal jug. Iznenada se ji je zazdelo, da nekdo za njo prihaja. Obstala je in prisluhnila, pa ni čula nič več. Še hitreje je stopila in prišla na jaso, ko je bila kapelska ura osem. Zopet je začula neki šum, in sicer pred seboj, pa le na kratko... Ne, nikoli je ni bilo strah; tudi zdaj je ni... Bil je morda kak zajec...

Bolj in bolj se je jasnilo. Prav tedaj, ko je prišla Veronika okoli šmarskih peči in na planoto, je posijal mesec. Položje je zavila pot čez trate, obdane s sencami črnih smrek. Tam tik nad šmarskimi pečmi in nad navpično steno je štrlel visok mecesen, ki se mu je ena korenika krivila široko ven čez rob prepada.

Zopet je začula Veronika neki šum in obstala. V tem je stopil izza smrečja velik možki in dejal prilizjeno:

»Dober večer, lepa deklica!«

Prestrašeno je stopila korak nazaj, potem pa pogumno vprašala:

»Kdo ste? Kaj hočete?«

»Hohoho,« se je možki zasmel, »kaj se bova vikala, ko pa si nisva v hudem? Saj menda poznaš grofovega jagra, Veronika, ko si me spodaj pri sodniku tako prijazno gledala.«

Ker ji drugega kaj ni ostalo in si je povrh še morala dejati, da bo zlepa laže opravila ko zgrda, je rekla na videz pomirjeno:

»Prestrašil si me, ker si tako naglo stopil pred me. Odkod pa prihajaš?«

»Z Velike planine,« je odvrnil; »že dolgo te čakam.«

»Čakaš? Zakaj pa?«

»Rad bi s teboj poklepetal. Najlepša si, kar jih je na svetu. Sedi, no, sedi malo sem k meni, da se kaj pogovoriva!«

»Ne utegnem. Domov moram. Sem se že preveč zamudila. Ujec bo hud.«

Hotela se je mimo njega zmuzniti, pa ji je stopil na pot in dejal prilizjeno:

»Veronika, pametna bodi! Jaz te imam stokrat rajši kakor tvoj ujec. Saj je vseeno, ali prideš kako urico prej ali pozneje domov.«

»Ne — ne... Naj me, bodi tako dober!« je prosila in glas se ji je tresel. »V hudo zadrego me spraviš.«

večjo naglico 100 km. Danes znaša pri avtomobilih brzina že 480 km.

—
Rekord za zrakoplove ima Nemčija s 120 km na uro. Brzina aeroplanov je odvisna od teže aparatov. Svetovni letalski rekord se ima vedno italijanski letalec Agnello z vodnim letalom, s katerim je dosegel 709 kilometrov na uro. Povprečna največja brzina za lovsko letala v višini 4000 m se giblje med 450 do 550 km na uro. Najhitrejša potniška letala dosežejo 3000 m visoko 300 do 330 km. Isti letalski aparati pa bi dosegli, ako bi že bil svet tehnično tako daleč, da bi se dalo letati v višini 13 do 14.000 m, brzino 650 km na uro, ne da bi bilo treba ojačiti motorje.

(Dalje sledi.)

Šauperlom s kolom in mu je z udarcem po glavi prebil lobanjo. Udarjeni je drugi dan po napadu podlegel poškodbi.

Zaboden pod rebra. Franc I. ešnik, hlapec v Gradišču pri Pesnici, se je vračal popoldne proti domu. Na gornjekungotski občinski cesti so ga napadli trije pijani fantje iz Hoč in Limbuša. Eden je zabodel Lešnika pod rebra, da se je zgrudil in so ga reševalci prepeljali v mariborsko bolnico. Orožniki s Košakov so zaprli trojico napadalec.

Nočni napad. V ptujsko bolnico so pripeljali 36 letnega posestnika Jakoba Šolar iz Slovenje vasi, katerega je napadlo več fantov in ga preteplelo.

Mladi vlomilci pod ključem. V srezu Ptuj in sicer krog Osluševcev in Gorišnice, so se v zadnjem času vrstili eden za drugim vlomi, katere so prizadeti javljali orožnikom. Marljivi žandarji so sedaj izsledili celo družbo od 18 do 22 let starih fantov, od katerih je že četvorica v preiskovalnem zaporu v Ormožu. Prijeti so priznali 23 vlovov in tatvin. Kradli so vse, kar jim je prišlo pod roke in kjer se jim je ponudila prilika in niti lastnim sorodnikom niso prizanašali. Ko so ljudje po okolici Velike Nedelje zaznali, da je povečini tatinsko gnezdo izpraznjeno, so se oddahnili v upu, da bo sedaj mir pred nezahajenimi nočnimi obiski.

Krvav obračun med očetom in hčerjo. 20letna Terezija Fuks in njen oče viničar pri Sv. Urbanu pri Ptujju sta se sprla na pustni dan. Vinjeni oče je v prepiru zabodel svojo hčer z nožem v hrbet in so jo prepeljali v ptujsko bolnico.

Posinovljenec težko poškodoval očma. V Železnem v občini Vel. Pirešica pri Celju sta se sprla doma v hlevu 44 letni posestnik Florijan Jožef in njegov 18 letni posinovljenec Stane Krempuš. Med kregom je zabodel Stane očma z vilami v desno roko in mu je s kolom prebil lobanjo. Težko poškodvanega so oddali v celjsko bolnico.

Prijet, ker je ukradel sodniku pisalni stroj. Sodniku Pavloviču v Litiji je bil ukraden 4000 D vredni pisalni stroj. Na Jesenicah je bil pri ponujanju pisalnega stroja na prodaj pod ceno prijat 28letni Ivan Prosenc iz Zagorja. Prijeti je bil svoj čas v vojski narednik, a odpuščen zaradi nerednosti. Lani v jeseni je odsedel v Litiji dvomesečni zapor, je pri tej priliki pomagal v pisarni litijskega sodišča in se je seznanil s prilikami sodnika, katerega je bil zadnje dni okradel.

Izpred sodišča.

Obtožnica, ki obsega 172 strani. V Belgradu se vrši obravnava proti 58 obtožencem, kojih goljufije opisuje obtožnica na 172 straneh. 70 advokatov bo zagovarjalo krivce. Glavni krivec je Jovan Lakičević, ostali 57teri so sokrivci in med temi bivši davčni uradniki, upokojenci, trgovci itd., ki so oškodovali državo za več milijonov dinarjev. Od leta 1931 naprej so na podlagi od Lakičevića potvorjenih dokumentov dobili invalidnino. Goljufija je nekaj let naravnost cvetela, ne da bi jo bil kedo odkril. Cela naša država gleda sedaj z napetostjo, kako bodo kaznovani ti sleparji, od katerih so nekateri z Lakičevićem vred obogatili. Posebnost tega procesa je dejstvo, da je glavni kri-

vec Lakičević od rojstva hrom Črnogorec, ki je bil v Belgradu brezpomemben sluga.

Slovenska Krajina.

Preiskava radi skrivnostne smrti. V Peteševcih je umrl posestnik Jurij Šimon in so ga mislili pokopati. Ker so pa ljudje marsikaj govorili radi njegove nenadne smrti, so orožniki javili zadevo sodišču in to je odredilo raztelesenje. Izkazalo se je, da je Šimon umrl nasilne smrti in sicer na posledicah sunkov v trebuh. Šimon je spal dva dni pred smrtjo v hlevu, kjer so ga našli nezavestnega. Nekdo je moral v noči vdreti v hlev, kjer je smrtonosno osuval Šimona. Pod sumom krivde so predali orožniki v preiskovalni zapor pokojnikovega svaka ter njegovo ženo, ki pa odločno zanikata vsakoršno krivdo.

To je starost! V Hotizi pri Lendavi je umrl ugleden posestnik Jožef Nemeč v izredni starosti 102 leti. Mož ni bil nikdar v življenju bolan. Ko je v omenjeni izredni starosti čutil, da mu gre življenje h kraju, je zbral okrog sebe svojo družino in je napovedal, da so njegovi dnevi šteti. Razdelil je svojo posest, podal svojem še več dobrih svetov ter se je poslovil od vseh. Drugi dan za tem je resnično umrl. V isti vasi kakor Nemeč živi 105 let stara ženska.

JNS — kje pa si? Ta stranka je imela pri nas skoraj v vsaki vasi svojo četo. Statistika je vedno kazala napredek in mislili smo, da je že vse v stranki. Papir pač vse prenese. Prišel je pa razsul in danes v nobeni vasi ni več duha in ne sluha po tistih četah. Kaj ne, kako malo lahko verjamejo raznim statistikam?

Treba razlage?! Pod časopisjem mi razumemo n. pr.: »Slov. gospodar«, »Domoljub«, »Slovenec«, »Novinec« itd. Glasnika, Bogoljuba, Nedeljo itd. mi ne štejem pod časopisje, to so verski mesečni ali tedenski listi. Tako se navadno razume. Slov. gospodar je bolj za lavantinsko škofijo, Domoljub pa za ljubljansko. Več katoliških časopisov za preprosto kmečko ljudstvo, ki bi bili namenjeni celi škofiji ne poznamo. Drugi so ali za razumnštvo ali za delavstvo ali za kako manjšo pokrajino.

Gornja Lendava. Poglejmo danes, kaj se vse manjka naši občini in celi župniji, da ni še to, kar bi po svoji legi in obmejni občini zaslužila. Versko življenje je ovirano po strašni obširnosti naše župnije. Po ve čur hoda do cerkve ljudje ne morejo biti versko goreči, posebno še, ker živijo pomešani med drugoverci. In tudi cerkev je vsaj desetkrat premajhna za toliko vernikov. Zato je nujno potrebno, da bi se župnija razdelila v dve župniji. Že leto dni se dela na tem, pa so ljudje, ki jim gre za zaslužek in zato ljudstvo hujskajo in vznemirjajo. In tako ovirajo versko življenje v naši fari. — Dalje rabimo nujno »Prosvetni dom«, da naše dobre ljudi kulturno in gospodarsko dvignemo. To delo je že v teku, pričakujemo, da bo letos nov dom postavljen. — Potem nam je potrebna »trahomska ambulanta«, ker je tako veliko ljudi bolnih na trahomu. Zato imamo tudi toliko starih ljudi popolnoma slepih. Zdravstveni odsek pri občini je že govoril o tem in prosimo občino, da ne ostane samo pri tem, da nam je to potrebno, ampak

tudi nekaj naredi. — Naše ceste so prava kuga za vse nas. Imamo novo občinsko upravo, da bi se vsaj ta kaj pobrigala, da se občinske ceste popravijo. Vsaj cesta proti Kuzmi bi se nujno morala popraviti. Dnevno hodi po njej veliko šolskih otrok, vsako nedeljo do dva tisoč vernikov in to po blatu, ki sega do kolen. Samo malo dobre volje, malo žrtev in par tednov je potrebnih, pa bi ljudje hodili po suhih, dobrih cestah. — Potem smo popolnoma odrezani od sveta. Imamo tri glavne ceste: proti Mariboru, proti Soboti in proti Hodošu. Pa nobene prometne zveze. Ali se ne bi dalo tako narediti, da bi dobili avtobusno zvezo s Soboto. Naj bi avto iz Sobote v Rogoševce nadaljeval vožnjo vsak dan do Lendave. Le 8 km bi več vozil in mi bi dobili zvezo s Soboto. — Ko bi vse to imeli, kaj pravite? Se gospoda bi hodila k nam ogledavat ali naše lepe goričke hribe in doline. Letos vsaj nekaj naredimo.

Sv. Sebeščan. V nedeljo 7. februarja je naše prosvetno društvo uprizorilo igro »Mehiški mučenec«. To je bila prva igra našega društva. Igralci so se potrudili in podali so nam proti pričakovanju lepo igro, posebno če upoštevamo, da so bili igralci prvič na odru. Izvrstno so ga pihnil trije dečki in nam podali dovršeno svoje vloge. Potrudila sta se tudi Vencos in general. Franček bo izvrsten igralec. Ljudje so se zanimali za igro in dvakrat napolnili šolo, med gledalci je bilo tudi precej evangeličanov. Vsi smo odhajali od igre zadovoljni in si želimo še več takih predstav. — Zelo lep je tudi novi, prostoren oder. — Mi Prosvetnemu društvu, posebno igralcem, le častitamo!

Sv. Sebeščan. Za vzgled drugim faram navajamo statistiko časopisja za našo faro, danes samo za nekaj vasi in sicer: Salamenci 15 »Slovenskih gospodarjev«, 5 »Novinec«, 8 »Marijnih listov«, 1 »Domovina«, 1 »M. krajina« (vseh katoliških družin 29); Prosečka vas 10 »Novinec«, 21 »Marijnih listov«, 8 »Slovenskih gospodarjev«, 1 »M. Krajina (katoliških družin 31); Mačkoveci 5 »Slovenskih gospodarjev«, 2 »Novinec«, 3 »Marijnih listov«, 1 »Domovina« (11 katoliških družin); Vaneča: 2 »Novinec«, 1 »Slovenski gospodar«, 1 »Kraljestvo božje« (4 katoliške družine). Ostali seznam sledi.

Salamenci. Tudi mi bi se radi oglasili v Vašem cenjenem listu, saj je v naši vasi 15 naročnikov, vseh katoliških družin pa le 29. V naši vasi se je lansko leto ustanovila gasilska četa, ki seveda ne bi smela poznati ranlike med verami in političnim prepričanjem. Pa se je neki luteran baje takrat izjavil, če bodo v četi tudi katolici, da on ne bo vstopil; in katolici niso šli v četo, se niso vsiljevali. Sedaj jih pa vabijo, ker se pač tudi višji oblasti čudno zdi, da ima četa le člane ene vere. Katolici pa sedaj nočejo v četo, nočejo pač biti nikomur v napotje, pri požarih pa bodo bližnjemu vseeno v pomoč, četudi ne bodo imeli kroja. — Pogrebem bi priporočali, da malo bolj pazijo, ko spuščajo mrljca v grob, ker je neokusno tam še enkrat gledati obličje mrtvega.

»Borovo gostivanje« v Moščancih in Dankovcih je dobro izpadlo. Ljudi se je zbralo zelo dosti, največ seveda radovednežev. Nekateri pač mislijo, da morajo biti navzoči pri vsaki neumnosti.

Sv. Lenart v Slov. gorinah. V soboto zvečer 27. februarja bo v telovadnici meščanske šole

lep pevski koncert. Priredil ga bo Slovenski vokalni kvintet iz Ljubljane, ki se je že nešteto krat proslavil z lepo pesmijo doma in v tujini. Ta kvintet je znan po svojem odličnem sodelovanju v ljubljanskem radio, zlasti pa po svojih gramofonskih ploščah, ki jih radio večkrat izvaja in ki spadajo med naše najboljše plošče.